

ỨNG DỤNG TIẾN BỘ KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ TRONG PHÁT TRIỂN SẢN XUẤT NÔNG NGHIỆP Ở HUYỆN BỐ TRẠCH

LƯU VĂN LỘC

Trung tâm Thông tin và Thống kê KH&CN tỉnh Quảng Bình

ThS. TRẦN NGỌC TUẤN

Trung tâm Ứng dụng tiến bộ khoa học công nghệ Quảng Bình

Huyện Bố Trạch có diện tích tự nhiên hơn 2.120km², hội tụ đầy đủ các loại địa hình: đồng bằng, miền núi, trung du và ven biển. Đây là điều kiện hết sức thuận lợi để phát triển một nền kinh tế tổng hợp, đa ngành nghề, nhất là về lĩnh vực sản xuất nông nghiệp.

Xác định đúng vai trò và tầm quan trọng của khoa học và công nghệ (KH&CN) trong thực tiễn sản xuất và đời sống, những năm qua, huyện Bố Trạch đã chú trọng ứng dụng các thành tựu KH&CN vào sản xuất trên nhiều lĩnh vực như: Nông, lâm, thủy sản; công nghiệp - tiểu thủ công nghiệp, ngành nghề truyền thống...

Trong lĩnh vực sản xuất nông nghiệp, huyện Bố Trạch đã chú trọng đến việc đưa nhiều giống cây trồng, vật nuôi mới có năng suất, chất lượng, phù hợp với điều kiện khí hậu thời tiết, thổ nhưỡng của địa bàn huyện. Công tác chuyên gia, ứng dụng tiến bộ kỹ thuật vào sản xuất thực hiện có hiệu quả. Nhiều mô hình ứng dụng tiến bộ KH&CN được xây dựng và nhân rộng như: trồng cây được liệu, các loại giống lúa, ngô, lạc năng suất và chất lượng cao được đẩy mạnh đưa vào sản xuất. Chăn nuôi gia súc, gia cầm phát triển ổn định, từng bước chuyển biến theo hướng nâng cao chất lượng và giá trị.

Nhiệm vụ sự nghiệp KH&CN: Mô hình thử nghiệm khả năng sinh trưởng của bò lai (BBB x lai Zebu) được triển khai xây dựng tại

xã Nam Trạch, huyện Bố Trạch từ tháng 4/2016. Nhiệm vụ do Sở KH&CN hỗ trợ, Hội Làm vườn tỉnh là đơn vị chủ trì thực hiện.

Bò BBB (Blanc-Blue-Belgium) là giống bò chuyên thịt, có nguồn gốc xuất xứ từ Bỉ, bò có trọng lượng lớn, ngoại hình đẹp, tỷ lệ thịt xẻ cao. Bê có khả năng kháng bệnh tốt, được người chăn nuôi ưa chuộng.

Sau thời gian gần 2 năm thực hiện, mô hình đã khẳng định được tính phù hợp về khả năng sinh sản của bò cái lai Zebu và khả năng sinh trưởng, phát triển của bê lai F1 (BBB x lai Zebu). Trọng lượng bê lai F1 (BBB x lai Zebu) có tốc độ sinh trưởng phát triển cao hơn các con lai hướng thịt khác đã nghiên cứu nuôi tại Quảng Bình. Bước đầu mô hình đã đem lại hiệu quả kinh tế cho người chăn nuôi, trong đó với giá bán bê lai F1 (BBB x lai Zebu) sau cai sữa khoảng 20 triệu đồng/con, cao hơn so với bê lai Brahman, lai Sind từ 2-4 triệu đồng/con.

Kết quả nghiên cứu của nhiệm vụ đã mở ra một hướng mới cho ngành chăn nuôi bò thịt chất lượng cao, đồng thời quá trình triển khai thực hiện mô hình đã giúp người chăn nuôi bò trên địa bàn tỉnh có thêm thông tin khoa học về giống bò mới, qua đó có cơ hội để lựa chọn tổ hợp lai hướng thịt đưa vào sản xuất, góp phần nâng cao năng suất, chất lượng và chuyển đổi cơ cấu đàn bò, tạo ra sản phẩm có tính cạnh tranh trên thị trường.

Để phát huy thế mạnh vùng đất gò đồi, huyện Bố Trạch đã chú trọng khuyến khích

Sở KH&CN kiểm tra mô hình sản xuất rau sạch An Nông
theo tiêu chuẩn VietGap

Ảnh: TL

nông dân áp dụng tiến bộ KH&CN, đưa các giống cây trồng phù hợp có năng suất chất lượng và hiệu quả cao vào sản xuất, trong đó có nhiều loại cây dược liệu quý như cây ba kích, kim tiền thảo, cà gai leo...

Được sự hỗ trợ của Trung tâm Khuyến nông - Khuyến ngư tỉnh và Trạm Khuyến nông huyện Bố Trạch, ông Phan Văn Tiến ở xã Sơn Lộc đã mạnh dạn đầu tư trồng hơn 26.000 cây cà gai leo trên diện tích 2,5ha dưới tán cao su bị gãy đổ do bão. Cà gai leo là loại thảo dược quý, dùng chữa trị các bệnh về viêm gan, giải độc, giải rượu, chống xơ gan và hạ men gan...

Đến nay, sau hai tháng trồng và chăm sóc, cây phát triển tốt, ít sâu bệnh. Cây cà gai leo là loại cây dễ trồng, thích nghi được với nhiều loại khí hậu và nhiều loại đất, thời gian thu hoạch ngắn, giá trị kinh tế cao. Hiện nay, ông đang tiếp tục sản xuất giống để mở rộng thêm

diện tích. Bên cạnh đó ông cũng đang xây dựng nhà xưởng chế biến các loại sản phẩm dược liệu từ cà gai leo và một số cây dược liệu khác nhằm nâng cao giá trị sản phẩm.

Với mục tiêu cung cấp cho thị trường những sản phẩm nông nghiệp đảm bảo vệ sinh an toàn thực phẩm, ông Lê Đình Quả ở thôn Kéc, xã Hòa Trạch, huyện Bố Trạch, đã đầu tư xây dựng mô hình sản xuất rau sạch An Nông theo tiêu chuẩn VietGap. Được hỗ trợ của Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tỉnh Quảng Bình, ông đã xây dựng mô hình nhà màng có diện tích hơn 1.500m². Rau được trồng trong giá thể sạch đảm bảo vệ sinh đúng quy định, tùy theo thời vụ để bố trí giống rau phù hợp như cà chua, dưa leo, dưa lưới và các loại rau ăn lá, ăn củ khác. Trung tâm Khuyến nông - Khuyến ngư tỉnh Quảng Bình đã cử cán bộ kỹ thuật trực tiếp chỉ đạo, theo dõi, hướng

dẫn thực hiện các hạng mục bảo đảm đúng yêu cầu kỹ thuật. Hiện tại, sản phẩm rau sạch An Nông cam kết 5 không: không thuốc bảo vệ thực vật hóa học, không dư lượng nitrat, không dư lượng kim loại nặng và không sử dụng thuốc trừ cỏ. Cùng với đó, trang trại xây dựng chuỗi cửa hàng ở Hoàn Lão, Đồng Hới, Huế nhằm đưa sản phẩm rau sạch An Nông đến tay người tiêu dùng được thuận lợi nhất nâng cao chất lượng cuộc sống của người dân.

Với diện tích gò đồi rộng lớn, huyện Bố Trạch rất có nhiều lợi thế trong phát triển cây công nghiệp, cây ăn quả, trong đó cây hồ tiêu được trồng với diện tích khá lớn. Đây là loại cây trồng mang lại hiệu quả khá cao cho bà con nông dân. Tuy nhiên, lâu nay, người nông dân còn sản xuất manh mún, chưa chú trọng đưa tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất nên năng suất và chất lượng chưa cao. Đặc biệt về mùa hè, việc chăm bón, tưới nước cho cây hồ tiêu hết sức vất vả, tốn nhiều công sức và nước tưới.

Để giúp người nông dân tiếp cận với công nghệ tưới mới, huyện Bố Trạch đã xây dựng mô hình tưới nhỏ giọt cho cây hồ tiêu trên vùng gò đồi theo công nghệ Israel. Mô hình được xây dựng tại trang trại của ông Lê Quang Lợi, thôn Tân Định, xã Phú Định trên diện tích 1ha. Sau 3 tháng sử dụng, hiệu quả mang lại hết sức rõ rệt, ông đã tiết kiệm được đến 90% về công và 70% lượng nước. Bên cạnh đó, ông còn tiết kiệm được công bón phân, thay vì phải mang phân đi bón từng gốc cây, nay nhờ công nghệ tưới nhỏ giọt này, ông chỉ việc pha vào nước, phân bón hòa tan sẽ theo nguồn nước bón cho cây. Từ hiệu quả bước đầu của mô hình này, nhiều nông dân đã đến tham quan, học hỏi và áp dụng. Trong thời gian tới, xã Phú Định phối hợp Phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Bố Trạch sẽ tổ chức hội thảo

đầu bờ, tuyên truyền vận động bà con nông dân đưa vào ứng dụng rộng rãi.

Song song với việc sản xuất các loại cây truyền thống, huyện Bố Trạch cũng đã mạnh dạn chuyển đổi, đưa các loại giống cây mới vào sản xuất. Được sự giúp đỡ của Binh đoàn 15, Bộ Quốc phòng và Trung tâm Khuyến nông - Khuyến ngư tỉnh, Trạm Khuyến nông huyện Bố Trạch đã triển khai thí điểm mô hình trồng dưa trên diện tích đất cao su bị gãy đổ. Mô hình được các ông Dương Văn Hợi và Phan Ngọc Tuấn triển khai xây dựng trên diện tích 2,4ha với số lượng 120 ngàn cây giống. Kết quả bước đầu cho thấy, cây bén rễ và phát triển bình thường, tỷ lệ sống đạt trên 95%. Đây là hướng đi mới, phù hợp với chủ trương về chuyển đổi cơ cấu cây trồng mà huyện Bố Trạch đề ra sau diễn biến thất thường và khắc nghiệt của thời tiết trong thời gian gần đây.

Hoạt động ứng dụng tiến bộ KH&CN đã góp phần đáng kể trong việc đưa năng suất, chất lượng sản phẩm trong sản xuất và đời sống ở huyện Bố Trạch phát triển mạnh, thúc đẩy quá trình phát triển kinh tế - xã hội, chuyển dịch cơ cấu kinh tế theo hướng công nghiệp hóa, hiện đại hóa.

Có thể nói, nhờ ứng dụng tiến bộ KH&CN vào sản xuất mà kinh tế - xã hội huyện Bố Trạch đã từng bước khởi sắc, đời sống người dân được nâng cao. Tuy vậy, để phát huy hết tiềm năng thế mạnh của mình, huyện Bố Trạch cần chủ động và tích cực hơn nữa trong việc nghiên cứu, xây dựng và nhân rộng các mô hình ứng dụng tiến bộ KH&CN trong sản xuất và đời sống, nhất là trong lĩnh vực sản xuất nông nghiệp, không ngừng nâng cao năng suất, chất lượng sản phẩm, nâng cao hiệu quả sản xuất góp phần vào sự phát triển kinh tế - xã hội của huyện nói riêng và của tỉnh Quảng Bình nói chung ■